

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Zuzany Bystřické a soudců Mgr. Petra Pospíšila a JUDr. Kateřiny Mrázové, Ph.D., v právní věci žalobce **BOLECH IMPEX, spol. s r.o.**, se sídlem Opatov 73, Dušejov, zast. JUDr. Zdeňkem Sochorcem, advokátem se sídlem v Teničkách 614, Uherské Hradiště, proti žalovanému **Finančnímu úřadu pro Kraj Vysočina**, se sídlem v Jihlavě, Tolstého 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6.6.2011, č.j. 162501/11/314911608033, a ze dne 8.6.2011, č.j. 162574/11/314912700951,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Finančního úřadu v Jihlavě ze dne 6.6.2011, č.j. 162501/11/314911608033, a rozhodnutí ze dne 8.6.2011, č.j. 162574/11/314912700951, **se z r u š u j í** a věci **se v r a c e j í** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 10 712 Kč do 30 dnů od právní moci rozhodnutí k rukám právního zástupce žalobce JUDr. Zdeňka Sochorce, advokáta se sídlem v Teničkách 614, Uherské Hradiště.

O d ů v o d n ě n í :

V souvislosti s nabytím účinnosti zákona č. 456/2011 Sb., o finanční správě České republiky, došlo k 1.1.2013 k reorganizaci daňové správy. Zanikl dosavadní žalovaný – Finanční úřad v Jihlavě, místo něj byl zřízen Finanční úřad pro Kraj Vysočina. Ten bude ve

věci dále vystupovat místo původního žalovaného. Výraz „žalovaný“ označuje v tomto rozsudku jak původní, tak nástupnický orgán finanční správy, zaleží na kontextu dané věty.

I. Vymezení věci

[1] Včas podanou žalobou se žalobce domáhal zrušení shora označených rozhodnutí. Těmito rozhodnutími rozhodl žalovaný o žádosti žalobce o prominutí daňového penále a úroku z prodlení ze dne 20.12.2010, která mu byla žalobcem doručena dne 31.12.2010.

II. Obsah napadených rozhodnutí

[2] Rozhodnutím ze dne 6.6.2011 žalovaný částečně prominul žalobci příslušenství – daňové penále na dani z příjmu právnických osob za zdaňovací období kalendářního roku 2000, 2001, 2003, 2005 a 2006 a úrok z prodlení z úhrady daně z příjmu právnických osob za zdaňovací období kalendářní rok 2006 a 2007. Z částky 163 815 Kč došlo k prominutí 33 228 Kč.

[3] Rozhodnutím ze dne 8.6.2011 žalovaný žalobci částečně prominul příslušenství – daňové penále na dani z příjmu právnických osob vybírané srážkou dle zvláštní sazby za zdaňovací období od 1.1.2001 do 31.12.2001. Z celkové částky 79 511 Kč došlo k prominutí 15 903 Kč.

[4] V odůvodnění obou uvedených rozhodnutí žalovaný uvedl, že shledal částečné splnění zákonné podmínky spočívající v odstranění tvrdosti zákona, a to konkrétně v tom, že daňový subjekt neměl ke dni zpracování předmětné žádosti o prominutí příslušenství daně žádné nedoplatky u územních finančních a celních orgánů. Dále byla zohledněna skutečnost, že zjištěné důvody vyměření daně nemají charakter zatajení skutečností daňovým subjektem.

III. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

[5] Žalobce namítal, že žalovaný prominul vyměřené daňové příslušenství pouze částečně, aniž by se v odůvodnění vypořádal se všemi důvody uvedenými v žádosti žalobce o prominutí daňového příslušenství. Žalobce je přesvědčen, že rozhodnutí žalovaného je z těchto důvodů nepřezkoumatelné. Žalovaný je povinen zohlednit veškeré důvody uvedené v žádosti. Pokud je nepovažuje za relevantní, musí sdělit, z jakého důvodu k nim nepřihlédl. Nepřezkoumatelné rozhodnutí nedává dostatečné záruky pro závěr o tom, že se při jeho vydání neuplatnila libovůle. Postupem žalovaného bylo porušeno ústavně zaručené právo na spravedlivý proces.

[6] Žalovaný prominul pouze malou část daňového příslušenství z důvodu, že žalobce nemá u daňových ani celních orgánů nedoplatky. Vůbec nezohlednil skutečnost, že k dodatečnému doměření daně došlo nestandardním způsobem a dle žalobce v rozporu se zákonem. Tento názor žalobce potvrdilo i rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, podle kterého jsou postupy zvolené žalovaným při dodatečném stanovení daně nezákonné.

[7] Žalobce se domnívá, že žalovaný měl příslušenství prominout zcela, a to vzhledem k nezákonným postupům pracovníků správních orgánů. Žalovaný nezohlednil ve prospěch

žalobce skutečnosti uvedené v pokynu Ministerstva financí D-330 z 2.11.2009, ani pokynu 159/2007 DS č.j. 43/33897/2007-431 a nezohlednil značný časový posun od původního data splatnosti, kdy se jednalo o první daňovou sankci, jejíž zákonnost je více než sporná. Žalobce byl potrestán za svou důvěřivost v profesionalitu správních pracovníků, když uvěřil tvrzení pracovníků Finančního úřadu v Jihlavě, které mu sestavily původní odvolání proti dodatečnému doměření daně z příjmu právnických osob a ujistily ho, že se jedná pouze o formalitu, kdy daň se doměřit musí, přičemž Finanční ředitelství dodatečné výměry nepochybně zruší.

[8] Dále žalobce konstatoval, že samotné doměření daně bylo nezákonné, návrh na přezkoumání daňových rozhodnutí byl nadřízeným orgánem zamítnut, aniž se žalobce dozvěděl, jak byly hodnoceny jeho návrhy a důkazy a proč nebylo přezkoumání povoleno. Žalobci bylo pouze obecně sděleno, že nadřízené orgány neshledaly pochybení. Vzhledem k tomu je žalobce přesvědčen, že jeho žádost na prominutí daňového příslušenství je důvodná s tím, že správní orgán byl povinen uvážit i postup jakým došlo k dodatečnému doměření daně a při prominutí daňového penále jej zohlednit. K tomu se však správní orgán nevyjádřil vůbec.

IV. Vyjádření žalovaného k žalobě

[9] Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl pro její nedůvodnost.

[10] Žalovaný nejprve shrnul skutkový stav. Připomněl, že ve vztahu k rozhodnutí ze dne 8.6.2011 se jednalo o daňovou povinnost na dani z příjmu právnických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby za zdaňovací období od 1.1.2001 do 31.12.2001. V této věci Ministerstvo financí v řízení podle § 55b ZSDP na základě žádosti žalobce nepovolilo přezkoumání rozhodnutí Finančního ředitelství v Brně. Předpis na penále byl žalobci sdělen platebním výměrem č.j. 98263/09/314912700951 ze dne 11.5.2009. Odvolání žalobce proti tomuto platebnímu výměru bylo zamítnuto rozhodnutím Finančního ředitelství v Brně ze dne 9.9.2009. Jak toto rozhodnutí, tak i platební výměr Finančního úřadu v Jihlavě byly zrušeny rozsudkem Krajského soudu v Brně č.j. 29 Ca 223/2009-42 ze dne 30.8.2011 pro nezákonnost, neboť k předpisu daňového penále i vyrozumění o něm žalobci došlo po uplynutí prekluzivní lhůty.

[11] Pokud se týká napadeného rozhodnutí ze dne 6.6.2011, v řízení dle § 55b ZSDP Ministerstvo financí na základě žádosti žalobce posuzovalo pouze daňovou povinnost na dani z příjmu právnických osob za zdaňovací období od 1.1.2001 do 31.12.2001, kdy rozhodnutím ze dne 7.8.2007 nepovolilo přezkoumání rozhodnutí Finančního ředitelství v Brně ze dne 10.10.2005. Další řízení ve smyslu § 55b ZSDP na dani z příjmu právnických osob za jiná zdaňovací období nebyla vedena.

[12] Při rozhodování o žádosti o prominutí daňového příslušenství byl žalovaný oprávněn posuzovat pouze ty návrhy, které se týkaly zákona. Tento postup byl v souladu i s pokynem D-330 vydaným Ministerstvem financí za účelem objektivizovaného rozhodování o takových žádostech. Ministerstvo financí vymezilo skutečnosti, jimiž lze odůvodnit žádost o prominutí a v jejichž faktickém naplnění lze spatřovat zákonný důvod tvrdosti, pro který může dojít k

prominutí příslušenství daně. Z tohoto pokynu rovněž vyplývá, že přestože to současná právní úprava obligatorně nepředepisuje, v zájmu procesu a v zájmu dostatečně spolehlivě zajištěné objektivitě a transparentnosti při rozhodování o žádostech o prominutí se stanovuje povinnost toto rozhodnutí odůvodňovat.

[13] Žalovaný vyslovil přesvědčení, že v předmětném řízení, zahájeném dne 31.12.2010 podáním žádosti o prominutí příslušenství daně, posoudil veškeré skutečnosti. Žalovaný zopakoval, co uvedl v odůvodnění obou napadených rozhodnutí s tím, že dle jeho názoru je nepochybné, že neopomenul žádný z návrhů žalobce – důvodů spatřované tvrdosti, ani nepostupoval v rozporu s pokynem D-330. Při rozhodování dle § 55a ZSDP jde o kombinaci neurčitého zákonného pojmu a správního uvážení. Správcem daně byla v maximální míře šetřena veřejná práva žalobce, spočívající v zákazu diskriminace, v právu na řádný proces a v právu na řízení vedeném bez zbytečných průtahů.

[14] V dané věci nemohly být zohledněny důvody namítané nezákonnosti předchozího postupu, neboť v tom nemůže být spatřována tvrdost zákona. Pokud by se jednalo o rozhodnutí nezákonná, musela by být tato skutečnost napravena v rámci jiného řízení – správnost postupu žalovaného však byla potvrzena rozhodnutím Ministerstva financí a rovněž rozsudkem Nejvyššího správního soudu 1 Afs 149/2008 z 11.2.2009, který není v žalobě žalobcem zmiňován. Žalovaný přihlédl ke stavu osobních a daňových účtů žalobce a charakteru kontrolních zjištění, aniž by tyto důvody tvrdosti byly ze strany žalobce uplatněny. K těmto důvodům přihlédl i žalovaný z moci úřední, v souladu s pokynem D-330.

[15] Tvzení žalobce o tom, že daň byla stanovena na základě pomůcek, neodpovídá skutečností obsaženým ve spisovém materiálu a je zjevně nepravdivé.

[16] Pokud se týká pokynu 159/2007 DS č.j. 43/33897/2007-431 ze dne 12.4.2007, nemohl k němu při rozhodování žalovaný přihlídnout a postupovat dle něho, neboť tento byl již ke dni 31.5.2008 zrušen. V pokynu D-330, který byl vydán MF k vymezení nejčastějších důvodů pro prominutí příslušenství daně z důvodu tvrdosti, není vůbec uveden žalobcem zmiňovaný časový posun. Ten nebyl žalobcem ani jako jeden z možných důvodů spatřované tvrdosti uveden v žádostech podaných dne 31.12.2010.

V. Replika žalobce k vyjádření žalovaného

[17] Žalobce vytkl žalovanému, že se ve svém vyjádření nijak nevypořádal s tím, zda je spravedlivé požadovat úhradu penále z dodatečně vyměřené daně po prekluzi, při nesprávném právním posouzení věci a na základě nezákonně vedeného řízení. Dále zejména uvedl, že se žalovaný v napadených rozhodnutích nevypořádal s důvody, které žalobce uvedl v žádosti, ač ve svém vyjádření tvrdí, že nepochybně nepominul žádný z návrhů žalobce.

[18] Žalobce konstatoval, že není pravdou, že by soudy daly žalovanému v dané věci za pravdu. Soudy pouze odmítly soudní přezkum rozhodnutí o nepovolení přezkoumání pravomocných rozhodnutí. Dle žalobce jsou vydané platební výměry nicotné. Proto dne 4. 3. 2010 požádal písemně žalovaného, aby vydal rozhodnutí o ověření jejich nicotnosti. Dosud žalovaný věc nevyřídil a v napadených rozhodnutích se k tomu nevyjádřil. Dále žalobce

uvedl, že byl naivní, neboť věřil, že žalovaný sám, z moci úřední napraví své dřívější pochybení ve věci dodatečných platebních výměrů.

VI. Posouzení věci Krajským soudem v Brně

[19] V řízení byly splněny podmínky stanovené v § 51 odst. 1 s.ř.s. pro rozhodnutí bez nařízení jednání. Nadto soud shledal, že jsou dány důvody pro zrušení napadených rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem dle § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s.

[20] Soud si byl vědom toho, že žalobce, ač nežádal, aby ve věci proběhlo ústní jednání, v žalobě navrhoval výsledky svědků – a to pracovníků Finančního úřadu v Jihlavě, které prováděly kontrolu daně z příjmů právnických osob u žalobce a účastnily se i dodatečného vyměření daně a sestavení odvolání proti platebnímu výměru. Žalobce uvedl, že jména těchto pracovníků jsou uvedena ve spisu vedeném Finančním úřadem v Jihlavě. Vzhledem k předmětu řízení považoval soud provádění důkazů výsledkem těchto svědkyň za nedůvodné. Soud připomíná, že v daném řízení jsou přezkoumávána rozhodnutí o žádosti o prominutí příslušenství daně. Není důvod k tomu, aby soud přezkoumával proces dodatečného doměření daně, ke kterému důkazní návrhy směřovaly.

[21] Jak soud zjistil, v žádosti o prominutí daňového penále a úroku z prodlení ze dne 20.12.2010, která byla žalovanému doručena 31.12.2010, žalobce vyslovil přesvědčení, že daňové penále i úroky z prodlení mu byly předepsány v rozporu se zákonem. Jeho chybou však bylo, že proti dodatečným platebním výměrům nepodal žaloby a uvěřil pracovníkům žalovaného, že daň doměřit musí, ale Finanční ředitelství dodatečné výměry nepochybně zruší. K tomu však nedošlo a nebylo povoleno ani jejich přezkoumání. Dle žalobce podmínky pro povolení přezkoumání splněny byly. Přezkoumáním mohlo být postaveno najisto, že správní orgán nepochybil, to se však nestalo. Správní orgány tuto možnost odmítly, aniž by své rozhodnutí řádně odůvodnily. Žalobce vyslovil přesvědčení, že byl zkrácen jak na svém právu vyměření daně ve správné výši, tak na svém právu na řádné projednání své věci v rámci spravedlivého procesu vedeném o žádosti o přezkoumání daňových rozhodnutí. Vzhledem k názoru žalobce, že zákonnost předpisu penále a úroku z prodlení je velmi sporná, přičemž do obtížné situace se žalobce dostal na základě neprofesionálního přístupu pracovníků správního orgánu, jsou splněny podmínky pro prominutí daňového penále a úroku z prodlení předepsaného uvedenými platebními výměry.

[22] V obou napadených rozhodnutích žalovaný v odůvodnění uvedl stručně, že při posouzení „všech skutečností uvedených v žádosti a související spisové dokumentaci shledal, že zákonná podmínka spočívající v odstranění tvrdosti zákona byla splněna částečně tím, že daňový subjekt neměl ke dni zpracování předmětné žádosti o prominutí příslušenství daně žádné nedoplatky u územních finančních a celních orgánů, a dále byla zohledněna skutečnost, že zjištěné důvody k vyměření daně nemají charakter zatajení skutečností daňovým subjektem“.

[23] Vzhledem k obsahu uvedeného odůvodnění soud konstatuje, že shledal důvodnou námitku žalobce, že žalovaný se ve svém rozhodnutí nevypořádal s důvody žádosti uvedenými žalobcem v žádosti o prominutí příslušenství daně. Vůbec se nezabýval námitkami

žalobce, které se týkaly dodatečného vyměření daně. Dle názoru soudu žalovaný pochybil, pokud se nezabýval veškerými skutečnostmi, které žalobce v žádosti o prominutí daňového penále a úroku z prodlení uvedl. Tím se jeho rozhodnutí stalo nepřezkoumatelným. Stanovisko žalovaného, že se řídil pokynem D-330 vydaným ministerstvem financí tento postup neospravedlňuje, neboť pokyn ministerstva není obecně závazným předpisem. Tento pokyn navíc nezabývá žalovaného povinností zabývat se důvody uvedenými žadatelem a odůvodnit, proč je neshledává relevantními.

[24] Soud při svém rozhodnutí vycházel z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4.2.2010, č.j. 7 Afs 1/2010-53, podle kterého *„pokud z odůvodnění zamítavého rozhodnutí o prominutí daně (§ 55a zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků) není zřejmé, jak věc rozhodující orgán uvážil, o jaké skutečnosti opřel svůj právní závěr, proč považuje důvody žádosti o prominutí daně/příslušenství daně za liché, mylné nebo vyvrácené, je daňovému subjektu de facto znemožněno uplatnit žalobní body, které by mohly vyvrátit, popř. zpochybnit závěry rozhodujícího orgánu. Takové rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů podle § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s.“*

[25] Soud dále konstatuje, že rozsudkem zdejšího soudu č.j. 29 Ca 223/2009-42 ze dne 30.8.2011 bylo zrušeno rozhodnutí Finančního ředitelství v Brně ze dne 9.9.2009, č.j. 13995/09-1200-700346, jakož i rozhodnutí Finančního úřadu v Jihlavě ze dne 11.5.2009, č.j. 98263/09/314912700951, z důvodu prekluze. Jednalo se o platební výměr na penále za opožděné placení daně z příjmu právnických osob za zdaňovací období od 1.1.2001 do 31.1.2001 a o přezkum tohoto rozhodnutí odvolacím orgánem. V případě nyní přezkoumávaného rozhodnutí ze dne 8.6.2011 se jednalo o rozhodnutí o žádosti o prominutí příslušenství daně, konkrétně uvedeného penále ve výši 79 511 Kč.

[26] Soud však připomíná, že v souladu s § 75 s.ř.s. odst. 1 při přezkoumání rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30.9.2008, č.j. 8 Afs 32/2008-59, podle kterého *„je vadou řízení, rozhodne-li krajský soud v rozporu s § 75 odst. 1 s.ř.s. podle skutkového stavu existujícího v době vydání svého rozsudku, nikoliv podle skutkového stavu, který byl v době rozhodnutí žalovaného.“*

[27] Vzhledem k uvedenému soud tedy vycházel ze skutkového stavu existujícího v době vydání rozhodnutí žalovaného. Žalovaný však uvedenou skutečnost ve svém dalším řízení vyhodnotí. Nelze nezohlednit, že došlo ke zrušení rozhodnutí, kterým bylo předmětné penále stanoveno. Tím se stala bezpředmětnou otázka, resp. spor o prominutí tohoto penále.

VI. Závěr a náklady řízení

[28] Z uvedených důvodů soud dospěl k závěru o nepřezkoumatelnosti rozhodnutí správních orgánů. Proto napadené rozhodnutí žalovaného dle § 76 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Žalovaný v novém rozhodnutí řádně vyhodnotí důvody, uvedené žalobcem v žádosti o prominutí příslušenství daně, v případě, že důvody uvedené žalobcem neshledá relevantními, svoje stanovisko odůvodní. Jak je již výše uvedeno,

zohlední, že došlo ke zrušení rozhodnutí Finančního ředitelství v Brně ze dne 9.9.2009, č.j. 13995/09-1200-700346, kterým bylo stanoveno penále.

[29] Soud rovněž připomíná, že při novém rozhodování je žalovaný vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

[30] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce dosáhl v řízení o žalobě plného úspěchu, a proto má právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Odměna advokáta a náhrada hotových výdajů byla stanovena podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném do 31. 12. 2012 (viz čl. II vyhlášky č. 486/2012 Sb.), v tomto případě za tři úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, žaloba, replika ze dne 26. 1. 2012) a tři režijní paušály, tedy ve výši 3 x 2 100 Kč a 3 x 300 Kč [§ 7, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. a), d), § 13 odst. 3 citované vyhlášky], celkem 7 200 Kč. Protože žalobcův advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšují se náklady řízení o částku 1 512 Kč, odpovídající dani, kterou je advokát povinen z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Žalobci dále přísluší náhrada za zaplacený soudní poplatek ve výši 2 000 Kč. Celkem mu tedy vůči žalovanému byla přiznána náhrada nákladů ve výši 10 712 Kč. K jejímu zaplacení soud určil přiměřenou lhůtu.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 30. července 2013

JUDr. Zuzana Bystřická v.r.
předsedkyně senátu